

Paus pilot muncul di Terengganu

Sinar Harian 27/7/2019 m/s 18

Dirakam berenang dalam kumpulan di Pulau Perhentian

RAHAM MOHD SANUSI

DUNGUN

Selepas kemunculan paus pembunuh diikuti kejutan harimau belang 'jinak' masuk kampung, sekumpulan paus pilot sirip pendek atau *short finned pilot whale* pula muncul buat kali pertama di perairan Terengganu iaitu berhampiran Pulau Perhentian kelmarin.

Kehadiran sekumpulan mamalia marin dengan nama saintifiknya *Globicephala Macrorhynchus* disedari beberapa nelayan yang sedang memancing sebelum merakamkan kejadian itu menerusi video berdurasi 40 saat.

Ketua Cawangan Mamalia Marin Institut Penyelidikan Perikanan (FRI) Rantau Abang, Mohd Tamimi Ali Ahmad menge-

sahkan kumpulan ikan itu ialah paus pilot sirip pendek yang kini hampir pupus selepas meneliti rakaman video dan daripada keterangan oleh nelayan terbabit.

Migrasi

Dilaporkan kumpulan paus tersebut sedang berenang pada jarak sejauh kira-kira 30 kilometer dari pantai dengan kedalaman air antara 30 hingga 35 meter.

"Paus pilot sirip pendek tidak pernah melalui perairan negeri ini berdasarkan rekod yang terdapat di FRI Rantau Abang yang berada di bawah Jabatan Perikanan.

"Jadi tarikh 24 Julai 2019 merupakan rekod pertama paus itu muncul di Terengganu," kata Mohd Tamimi dalam satu kenyataan di sini semalam.

Jelas beliau, pihaknya percaya kumpulan mamalia marin itu menjadikan Laut China Selatan sebagai laluan migrasi.

Katanya, nelayan yang melihat kejadian itu memaklumkan saiz mamalia marin itu sangat besar dan jumlahnya banyak.

"Kebiasaannya spesies itu sentiasa bergerak dalam kumpulan populasi antara 10 ekor hingga 50 ekor.

Lensa orang awam merakam sekumpulan paus pilot sirip pendek sedang berenang berhampiran Pulau Perhentian di perairan Besut, Terengganu kelmarin.

"Saiz yang dianggarkan bagi kumpulan itu adalah antara tiga hingga tujuh meter dengan anggaran berat 1,000 kilogram (kg) hingga 3,000kg bagi dewasa dan satu hingga tiga meter dengan anggaran berat 60kg hingga 50kg bagi anak," katanya.

Kata beliau, jangka hayat paus pilot sirip pendek antara 40 hingga 45 tahun dan umur kematangannya adalah antara 10 hingga 20 tahun.

Mohd Tamimi berkata, ikan paus pilot sirip pendek betina biasanya bunting selama 15 bulan dan saiz anak yang baru dilahirkan mampu mencapai 1.9 meter panjang dengan berat 60kg.

Paus pilot sirip pendek biasanya bergerak dan memburu dalam kumpulan.

"Kali terakhir paus pilot sirip pendek direkodkan dan terdampar mati di Sarawak ialah pada 2013 dan di Labuan pada 2015.

"Paus pilot sirip pendek tersenarai dalam jadual mamalia marin iaitu antara spesies marin terancam di Malaysia.

"Jabatan Perikanan melindungi spesies ikan marin terancam melalui penguatkuasaan Seksyen 27 Akta Perikanan 1985 Mamalia Akuatik atau Penyu di Perairan Perikanan Malaysia dalam Peraturan-Peraturan Perikanan (Pengawalan Spesies Ikan Terancam) 1999 (Pindaan) 2019," katanya.

Terancam

Katanya, spesies paus pilot sirip pendek mula terancam dan hampir pupus kerana kebanyakan nelayan di Jepun, Amerika Syarikat (AS), Filipina, China, Taiwan, Vietnam dan lain-lain lagi menjadikannya sebagai sebahagian diet mereka.

"Dagingnya mengandungi protein yang tinggi dan tekstur yang lembut.

"Sesetengah bahagian badan yang lain juga dibuat ubatan dan lain-lain produk," katanya sambil mengesahkan spesies marin itu dilindungi di bawah International Union for Conservation of

Nature (IUCN).

Katanya, spesies itu ialah pemangsa dan ia haiwan karnivor yang biasanya memburu dan makan ikan, sotong, penyu, burung laut dan lain-lain.

Haiwan itu juga katanya, menjadi perhatian umum dan dibela dalam kurungan sejak 1960-an sehingga ke hari ini.

Katanya, sesetengah negara yang mempunyai taman tema akuarium laut seperti The Marineland An-

tibes Threme Park Perancis, SeaWorld San Diego California dan Seaworld Kamogawa Chiba, Jepun; melatih paus pilot sirip pendek supaya lebih mesra dengan manusia bagi tujuan konservasi, pendidikan dan hiburan.

Kerjasama

Mohd Tamimi juga menyarankan kepada orang awam yang menemui spesies marin terancam sama ada masih hidup atau telah mati untuk segera menghubungi Pejabat Perikanan Daerah atau Pejabat Perikanan Negeri atau FRI terdekat.

"Kami di FRI Rantau Abang dan Jabatan Perikanan sentiasa bersiap sedia sekiranya berlaku kedamparan (hidupan marin)," katanya.

Pada 16 Julai lalu, sepasang paus pembunuh muncul di perairan Terengganu yang dikesan berhampiran Pelantar Dungen Petronas di Kerteh pada 16 Julai lalu.

PERBANDINGAN UKURAN DENGAN MANUSIA

